

III. GUMMI et RESINAE.

18.

Pharm. Gummi AMMONIACVM.

Dolendum, de medicina efficaci et vſitata tractationem carere iis momentis, quae medicaminis cuiusuis historiae basis vera et fulcrum ſunt, nempe neque conſtare, ex quonam genere vel ſpecie hoc concrementum petatur; nec quomodo, vel ex qua parte eliciatur; nec quanam, vera eius patria ſit.

Umbellatae ſtirpi debere ſuam originem eatenus probabile eſt, quod illi intermiſta compareant ſaepe ſemina, Anethi ſemen referencia, aſt nonnihil illo maiora. Quodſi illud idem vere ſit, ac Ammoniacum veterum, cuius iam meminit HIPPOCRATES et DIOSCORIDES: in Africae ea parte naſcitur, quae Aegypto ad occaſum adiacet, et hodie regnum Barca nominatur, in quo delubrum iſtud inclytum Joui Ammoni ſacratum olim fuit. Per Turciam ad nos transfertur, item ex India orientali.

Occurrit vulgo magnis maſſis, duplicis coloris, dum in ſubſtantia ſtaeſcente grana lactei coloris (Amygdalos ſ. vngues varii illa dicunt) immerſa,

mersa, sed cum altera vnita deprehenduntur. Vtraque pars opaca est, et vtriusque superficies externa ex attactu aëris rufescere solet. Grauem fortemque odorem spirat, Galbano tamen gratiorem; saporem vero subdulcem et subamaricantem nauseosum edit. Calore digitorum mollescit, iisque adhaeret. Frigore autem fragile. Funditur facile cochleari ferreo. Candelaë admota ardet, spumescitque. Quo pluribus granis lacteis distinguitur, eo praestantius hoc gummi est. Hinc et haecce sola si segregantur, vnde emergit id, quod Gummi amygdalodes dicitur, depuratione eius non opus est. Quam ipsam alias requirunt arenae, lapides, semina, aliaque heterogenea admixta.

Non verum gummi, sed gummi-resina est, quae plus gummosarum, quam resinotarum partium continet. Quam amico connubio autem vtriusque iungantur, inde elucet, quod aequè libenter fere hae aquae ac spiritui vini auscultent. Ita ex gummi ammoniaci vncia vna extracti resinosi primi drachmae sex eruuntur; et ex eadem quantitate extracti gummosi pr. drachmae sex et scrupuli duo cum semisse (NEUM. *Chemie. vol. 2. P. 2. p. 387.*). Aqua si teritur, in emulsionis speciem seu liquidum lacteum

lacteum resoluitur, quod tamen paullo post copiam resinae in fundum vasis demittit et clarum fit. Spiritus vini ab hoc gummi tingitur colore rubicundo luteo. Soluitur et triturationis ope aceto, vino, cereuisia. Nihil plane olei destillatione cum aqua erogat. Et exiguum modo odoraе partis ab aqua excipitur.

Resoluendi vi insigni instruitur. Et haec quidem pituita pulmones grauante et tussim, raucedinem, respirationis difficultatem creante cognoscitur, quibus ipsis in malis screatus leuat. Ideo in peripneumonia notha opportunum est, Ita si sputa in inflammationibus pectoris moram trahunt vel supprimuntur, pectus liberat. Quin ipsis phthisicis opportunum, si puris eiectio non succedit. Quando a stimulo nihil metuendum, elegans conubium est huius gummi cum Oxymelle scillitico addita aqua destillata et syrupo. Liquida forma in vniuersum placet in pectoris affectionibus. Vereor, ne ill. CULLEN (*Treatise of the Mat. med. vol. 2. p. 369.*) iusto timidior fuerit in administrando eo in scopum expectorantem, calidam eius naturam accusans. Commode quoque in obstructionibus viscerum vsurpatur, in quibus forma pilularum solum

solum, vel in miscela aliorum efficacium, vt extra-
cti Taraxaci, vel amari cuiusdam, saponis, anti-
monialis, &c. adhibetur, dosi scrupuli, vel maiori.
Largius sumtum aluum mouet.

Non minoris praestantiae est in tumoribus,
qui emollientibus et resoluentibus, cum leni stimulo
iunctis, opus habent; id quod de tumoribus frigidis
valet, nam in calidis non conducit. Varia ideo
emplastra officinarum intrat. Quoniam vero haec
magis composita sunt, tanto manifestior eius vis
elucet, dum modo gummi ammoniacum aceto so-
lutum applicatur. Hocce gummi, aceto scillitico
subactum, et in emplastrum densatum, intra quatuor
hebdomades fungum articuli in genu sinistro, auctore
CLOSSIO, dissipauit (PLENK *Mat. chir.* p. 153.). Ita
rigiditas manus post fracturam radii eodem disparuit
(SCHNEIDER in RICHT. *chir. Bibl.* tom. 6. p. 606.).
Simili emplastro, ad quod vero solum acetum vini
adhibitum, crassius corio superdato, et per duode-
cim dies vna serie relicto, dein pro ratione neces-
sitis repetito, cl. EVERS (*Bemerkungen und Erfahr.*
d. Wundarzn. p. 112. sq.) pluries fungum articula-
rem s. hydropem genu curauit; quum demeretur
emplastrum, semper copia lymphae exsudasse appa-

Appar. medic. Vol. VI.

N

ruit.

ruit. Ganglia et metastatici tumores variolarum aequè feliciter hacce medela dissipantur (ID. p. 115.). Vnguento vero ex gummi hocce et aceto scillitico, ter de die inuncto, praemisso quavis vice suffimigio ex baccis Juniperi, tumor insignis albus genu, ex causa arthritica enatus, binis exemplis euauit (MICHAELIS in *Biblioth. cit.* tom. 6. p. 146. FIELIZ l. c. tom. 7. p. 778.). In commoda miscela adeo hoc gummi ad discutiendos tumores cysticos valet (GERARD *Lupulogie.* RICHT. *chir. Bibl.* tom. 3. p. 449.).

Recentius emplastri ex hoc gummi et aceto vini beneficium in tinea capitis tollenda constitit. Quo fine vel ope corii crassius illitum applicatur, vel calide ipsi capillitio illinitur, superimposito dein corio, tandem mitra. Praescindi vel abradi autem prius debent capilli, et crusta vnguento nutrito vel axungia porcina emolliri et auferri. Relinquitur emplastrum hoc per sex vel octo hebdomades. Videtur hac ratione liquidum tenax in bulbulis capillorum et folliculis sebaceis stagnans attenuari et ad exitum prouocari (V. de hoc cl. EVERS consilium in *Gött. Anzeig.* 1790. n. 41.).

PRAEPA-

PRAEPARATA ET COMPOSITA.

GUMMI AMMONIACVM COLATVM *Ph. Lond. ed.* 1761. p. 23. Paratur soluendo gummi ammoniacum in aqua frigida et post colationem inspissando. Sic exuitur vel purgatur quidem quisquiliis variis, sed iacturam odorarum partium patitur. Hinc forsitan omisit hoc praeparatum *ed. a. 1788.* Erit tamen, ni fallor, ex usu, quando exaestuationis ex hoc gummi subsequuturæ metus exfurgit.

LAC AMMONIACVM *Ph. Lond. 1788. p. 107.* Hodie solutio Gummi ammoniaci in simplici aqua destillata fit.

PILVLAE DE AMMONIACO *Ph. Würt. p. 136.* Nimis compositae; ob copiam Aloës, quae dimidium fere constituit, aloëticae potius dicendae, hinc calidae. Depraedicantur vi resolvente et incidente.

EMPLASTRVM DE AMMONIACO *Ph. W. p. 59.* In tumoribus frigidis emolliendis et discutiendis omnino confert. In parotidibus post peripneumoniam dissipandis e re fuit, hoc emplastrum, quinta parte vesicatorii mixtum, applicare, imponendo de super cataplasma emolliens; hac ratione in paucis modo suppuratio orta (*QUARIN Method. medend. inflamm. p. 92.*).

EMPLASTRUM DIACHYLON COMPOSITUM *Ph.*
W. p. 63. EMPL. DE CICUTA *l. c.* p. 60. EMPL.
 DE MELILOTO *l. c.* p. 67. EMPL. OXYCROCEVM *l.*
c. p. 69. aliaque emplastra; item PILVLAE SCILLI-
 TICAЕ, SYRVPVS DE AMMONIACO, multaue alia
 composita pharmacopoliorum, praecipue Germani-
 corum, gummi nostrum comprehendunt.

19.

Pharm. BDELLIVM v. *Gummi* BDELLIVM.

Si BdeUium DIOSCORIDIS (*M. m. lib. 1. cap. 80.*)
 et PLINII (*Hist. nat. lib. 12. cap. 9.*) idem cum eo,
 quod hodie in officinis seruatur, est, ex arbore pro-
 venit. Id omne est, quod de origine scimus. Ex
 Arabia et India orientali petitur.

Massis transfertur solidis variae magnitudinis
 et figurae, fragilibus, fracturae superficie aspera,
 coloris profunde bruni, hinc inde pellucidis, fe-
 stucarum ex ramulis, membranularum, aliarumque
 vegetabilium partium, inquinamento foedis; odoris
 haud ingrati, subfragrantis; saporis amari et leuiter
 pungentis, calidique. Emollitur calore digitorum,
 dentibusque sub masticatione adhaeret; flagrat ad-
 motum candelaе, etsi aegrius, odore balsamico, si-
 mul-

mulque crepitat, et liquidam materiem ex superficie exsudat, remanente carbone atro. Tentaminibus cum aqua vel spiritu vini factis, elucescit facile, esse gummi-resinam, et gummi eius plurimam partem efficere. Nam aqua pro prima solutione adhibita, sibi vindicat extracti $\frac{5}{8}$; spiritus vini vero extracti spirituosi primi $\frac{1}{4}$ (saltim ad explorationem NEUMANNI *Chym. vol. 2. P. 2. p. 399.*). Solutio aquosa colorem glaucum prae se fert, spirituosa rubicundum. - Destillatione aquam fragrantia sua imbuat.

Vires eius solent ad Myrrham a multis exigi, cui tamen multum cedit amaritie. Desuevit vsus eius nostra aetate, et vix vnquam ore hodie capitur, qua via tamen sumtum olim instar deobstruentis, becchici, diuretici, emmenagogi celebratum fuit. Externe subinde discutiendi et emolliendi scopo adhibetur. Memoriam eius seruant emplastra varia obuia, e. c. EMPL. DIAPHOR. MYNSICHTI, STICTICVM, OPODELDOCH, item VNGVENTVM APOSTOLORVM &c., quae quidem tantam farraginem continent, vt inde diiudicari Bdellii virtus nequeat.

Pharm. CARANNA s. CARANNAE *Gummi.*

Tlahueliloca quahoitl (i. e. Arbor infaniae Caragna vocata) HERNANDEZ *rer. med. nov. Hisp. thes. p. 56.* Gomme Garanna DES MARCHAIS *Voyage en Guinée et à Caranne, tom. 3. p. 259.* Palmae species ad assertionem auctoris proxime dicti.

Ex cortice eius vel sponte, vel eodem vulnerato, gummi hocce provenit. Transfertur ex nova Hispania aliisque regionibus Americes. Oscitanter modo eius meminit MONARDES (in *CLUS. exot. p. 298.*), qui illud, uti HERNANDEZ, comparat cum Tacamahaca, sed liquidiores vocat, et paullo post adglutinantem naturam illi adscribit. Quod forsitan a iuniori aetate dependet. Caranna in officinis nostris obuia solida et fragilis est. Massis arte complanatis, variae figurae, reliquiis foliorum Iunci vel Arundinis hinc inde obtectis, ad nos peruenit, opacis, extrinsecus profundius brunis, interne pallidioribus, et quasi variegatis. Facile frangitur, superficie inaequali subnitente, vel digitis conteritur. Vidi tamen et specimina compactiora, viridi nigra, quae sola sine dubio SPIELMANNUS (*M. m. p. 312.*) ante oculos habuit. Saporis resinosi debilis.

bilis. Accenditur flammae admota facile, et ardet odore balsamico. Inter dentes non emollitur, nec compingi se patitur, sed arenosam naturam mentitur; saliuam tamen tingit. Aqua tingitur eadem colore aureo, et extracti gummosi pr. eruit circiter $\frac{2}{3}$. Similem colorem spiritus vini inde contrahit, qui extracti resinosi $\frac{3}{4}$ fere euoluit. Praeualet igitur resina in eius miscela. Accedit ad hasce partes oleum essentielle subtile, acre, aurantiaci coloris et fragrans, destillatione Carannae cum aqua euoluendum (GEOFFROY *Mat. med. Traité*, tom. 4. p. 35.). Item sub inspissatione tincturae spirituosae exsurgit oleum in superficiem aromaticum et modice amarum (LEWIS *M. m.* p. 179.).

Hodie exoleuit hoc gummi, quod olim externa applicatione ad tumores inueteratos soluendos, dolores tollendos, vulnera consolidanda, defluxiones reuellendas efficax censebatur (MONARDES). Calore facile in emplastrum pro hisce scopis emollitur. Temporibus in patria applicatur ad odontalgiam tollendam (DES MARCHAIS *l. c.*). Sufficit quoque ad corrigendum aërem.

21.

Pharm. GALDA Gummi.

Aliena vnice luce hic vti cogor; nam gummi hoc ipse non vidi, raroque exstat in pharmacopoliis, et paucissimi auctores de materia medica illud commemorant. Certe vix hodie amplius a medicis praecipitur. Variant insuper auctores in descriptione eius; etenim e. c. alius (BÜCHNER c. resp. SEELMATTER *Dissert. de Gummi resinis Kikekunemalo, Look et Galda, p. 18.*) subgriseum describit, lactescens, friabile, lamellosum, inodorum, saporis fortiter amari et acris; alius (SPIELM. *Pharm. gener. p. 100.*), extus nigricans, intus album, durum, odoris et saporis Elemi; adiungitur, inter dentes lentescere, ad flammam liquari, et ardens odorem haud ingratum spargere.

Nihil olei destillati erogat, sed aqua pro destillatione adhibita valde debilem modo odorem et saporem balsamicum fuscipit (BÜCHNER *l. c.*). Etiam hoc gummi-resina est, sed praeualet resina, nimirum gummi huius vncia vna extracti gummosi grana quindecim, extracti autem resinosi drachmas sex

fex suggerit. Amarities supra commemorata extracto etiam inhaeret, item acrimonia (*l. c.*).

Abhorreo a recensu virtutum coniecturae tantum vagae ex hisce iudiciis superstructarum, in quo Dissertatio academica citata prodiga est: scilicet prodesse in morbis variis, incidendo, humores depurando, leniter aluum subducendo, et lotium mouendo. Ex GERHARDI experientia (*l. c.*) proficit ad expectorationem puris in phthisi ex inflammatione leuandam, et vlceris depurationem et consolidationem, praecipue forma electuarii cum melle rosarum. Sed de eiusmodi consiliis iam alibi iudicauit. Alius (SPIELM. *l. c.*) vim roborandi illi adscribit, qua de causa emplastra et vnguenta intravit. Haud parum itaque iudicium de Galda variat.

Pharm. KINO Gummi f. GVMMI ADSTRIN-
GENS GAMBIENSE Fotherg. et Ph.
Edinb. f. GVMMI GAMBIENSE Ph.
Lond.

Arbor, quae hoc gummi fundit, in loco natali *Pau* (a Palo Lusitan) de sangue dicitur, et crescit ad fluuium Gambia Africae. Quantum constat, prima gummi huius mentio fit a cl. MOOR (*Travels into the inland parts of Africa*, ed. 2. p. 113.). Eo teste oculato ex cortice, post praeuiam incisionem, copiose guttatim promanat, moxque confluit et, adiuuante calore solari, in massam indurescit. Perperam quidam pro sanguine draconis purissimo illud habuerunt, et pari errore gummi Senegal verum reputatum est.

Ex tenebris suis a. 1757. illud protraxit meritissimus practicus JO. FOTHERGILL (*Med. Observations and Inquir.* vol. 1. ed. 4. p. 358.), eoque, descriptione, variisque historicis momentis in medium prolatis, apparatus medicum auxit; ipse vero fatetur, medicum quendam Anglicum, OLDFIELD, narratione sua de potentia eius in sistendis alui profluuiis inueteratis se primum in eius fauorem incitasse.

tasse. Iam in Anglia et Scotia probabile, non infuetum in praxi medica esse, quum in vtriusque regionis Pharmacopoeam receptum, et in *Ph. Edinb. nouiss.* insuper in formulis compareat. Rarius alibi praecipi videtur, etsi tantus eius commeatus contigerit, vt eo et germanicis officinis bene prouisum fuerit. Ita *Pharmacopoea Würtenb.* serius (*Ed.* 1786. p. 126.) illud adoptauit. In nundinis autumnalibus Francofurt. a. 1790. libra vna florenis $4\frac{1}{3}$ venalis fuit.

Massas diffformes constituit, duras, non pellucidas, quibus saepe folia arundinaceae stirpis adglutinata extrinsecus cernuntur, coloris ex rubro nigri, fracturae splendentis et saepe cellulosae. Fragile tantopere est, vt facile inter digitos conteri possit. In puluerem redactum manifestiorem rubedinem, sed profundam, declarat. Masticatum stridet primum, dein adhaeret dentibus, mox salua soluitur, quam colore profunde rubro tingit. Sapor tum sentitur valde adstringens, subsequa dulcedine miti. Odore omnino caret. Flamma aegre accenditur, nec liquatur, sed ignitur modo relictis tandem cineribus griseis. Soluitur tam aqua, quam spiritu vini, et vtrumque menstruum inde coloratur, spirituosum

rituosum tamen profundius, ita et hoc paullo plus soluit, quam aqua. Solutiones hae vitriolo martis mixtae mox intense nigrescunt. Et hisce quidem notis facile a sanguine draconis (Conf. *Appar. med. vol. 5. p. 107.*) discernitur, cui primo aspectu simile est; nam sanguis draconis non adstringit linguam, nec aqua soluitur. A Catechu (Conf. *Appar. med. vol. 2. p. 421.*) quoque differt, quum hoc multum mucilaginis prodatur, quod non in gummi Kino reperio.

Supra iam innui, istud obstinatas chronicas diarrhoeas egregie compescere (OLDFIELD). JO. FOTHERGILL (*l. c.*), qui tum temporis non videtur illud in usum traxisse, commendat in diarrhoeis habitualibus, fluore albo, fluxu menstruo immodico, et in vniuersum omnibus morbis a laxitate et acrimonia prouenientibus.

En documenta, quousque eius augurium euentui responderit. Recentius diarrhoeas et dysenterias, praeuia necessaria euacuatione, eo compescere contigit cl. ANTONIO FOTHERGILL (*Mem. of the med. Society of London, vol. 2. p. 106.*). Ita eo leuamen quoque subinde manifestum attulit in profusione nimia menstruorum. Porro puer quatuordecim annorum

annorum ab ineunte aetate incontinentia vrinae tentatus, solatium haud exiguum expertus est quotidiano vsu gummi huius, in electuarium cum syrupo e meconio redacti. Frustra vero in chronica dysenteria, diabete, debilitate feminali, singularibus casibus et contra alia quoque rebellibus tentatum est (*l. c. p. 107.*).

Sed sigillatim de efficacia, quam iste in sistendis febribus intermittentibus de eo casibus duodecim expertus est, iam dicendum est. Aemulari corticem peruuiantum natura sua aromatica et adstringente existimat, quam seriore equidem in Kino non reperio. Quicquid sit, in obstinatis febribus intermittentibus varii typi, inque varia aetate medelam aliquando praestitit, cortice Peruuiano antea frustra ingesto. Praemisso emetico, vel eo pro conditione varia omisso, pulueris eius scrupulus vnus, vel drachma dimidia, omni quadrihorio sub apyrexia in infuso quodam theaeformi datur, vel tincturae (ex Gummi Kino vnciiis duabus et spiritus vini tenuioris libra vna per sex dies digestis et colatis) vncia dimidia, siue drachmis sex, omni trihorio vel quadrihorio. Fidem confirmat ingenua confessio, quod tribus aliis casibus, a reliquis fortunatis

tis

206 PARTES VEGET. IGNOTI GEN. V. SP.

tis non discrepantibus, voto non satisfecerit, sed corticem Peruvianum gloriam sanationis deportasse (*l. c. p. 106.*).

In fluore albo pertinaci, non venereo, ex relaxatione locali tam magna, ut per interna remedia tolli nequeat, iniectiones ex gummi Kino, in aqua calcis soluto, conducunt; vel intrudere convenit spongiam hacce solutione madidam (THILEN. *med. und chir. Bemerk. p. 148.*).

PRAEPARATA ET COMPOSITA.

TINCTURA E KINO *Ph. Edinb. 1783. p. 112.*
Ex Gummi Kino vnciis duabus et spiritus vini tenuioris sesquilibra, per octo dies digestis et colatis.

PVLVIS STYPTICVS *l. c. p. 203.* Ex alumine et Gummi Kino.

ELECTVARIVM IAPONICVM vulgo CONFECTIO IAPONICA *l. c. p. 206.* Succo Catechu, aromatibus, Opio, Gummi Kino additur; deinceps syrupus, formae causa.

23.

Pharm. KIKEKVNEMALO Gummi.

Ex America aduehi (BÜCHNERI et SEELMATTERI *Dissert. de gummi-resinis Kikekunemalo &c.* p. 9. *Pharm. Würt.* p. 125.) lego; sed, ex quanam eius plaga vel regione, reticetur. Tanto minus arbor, quae illam fundit, nota est. Quid permouerit WEINMANNUM (*Phytanth. tab.* 295.), quod cuidam arbori, Cancemum ab illo dictae, quae pariter ignota est, adscribit, adiungens, ex illo Kikekunemalo DIOSCORIDIS profluere, ignoro.

Molestum in hoc gummi, ut aliis rarioribus ignoti generis est, quod auctorum descriptio adeo variet, nec specimina, quae ex variis fontibus coram habeo, cum eorum effatis bene congruant, licet mea tanquam genuina mihi tradita fuerint. Qui eius inter primos meminit, SCHENDO VAN DER BECK (in *Act. nat. curios.* vol. 1. 1727. *Append.* p. 120.), Gummi Copal album declarat, unde colligitur, istum illi colorem album adscribere. Ita et flauicans, semipellucidum, extus crusta tenuissima nigricante obductum pronunciat SPIELMANNUS (*Pharm. general.* p. 127.). Melius cum speciminibus meis conspirat descriptio BÜCHNERI (*l. c.*), colorem habere

bere viridescentem, magis opacum esse, quam pellucidum, aemulari aspectu gummi Guaiaci; addit esse valde fragile. In meis hinc inde glebas exiguas, pellucas, albas vel flavescentes, reliquae massae opacae immerfas, conspicio; inquinata quoque sunt festucis corticis vel ligni. Naribus offert odorem grauem et debilem balsamicum, carbonibus iniectum autem fortem *non* ingratum odorem. Inter dentes stridet, quasi arenulae inessent, cuius vestigia visu in superficie comparent, nec compingi se patitur. Lucida flamma candellae admota ardet, simulque liquatur, relicto, vbi consumtum fuit, carbone griseo. Saporem vix nisi resinofum cum leui acrimonia linguae imprimit.

Cum aqua destillatum hanc odore forti balsamico gratoque imbuit, cui oleum aethereum albicans, odoris vel saporis balsamici, et leniter acre innatat. Ex libra dimidia eius drachmae fere duae eliciuntur. Resinofae fere naturae totum est, ita vt ex vncia eius vna scrupulus modo vnus gummosi extracti obtineatur. Aqua coctione eius fusca euadit, amaricans, et saporis acriusculi; item spiritus vini fuscus euadit solutione, odoris saporisque balsamici, cum leuiuscula acredine. Resina inspissata eiusdem

eiusdem saporis et coloris albicantis est. Et haec quidem fide BÜCHNERI.

Vtinam aequae certa essent, quae inde concludit ad virtutem roborantem, neruinam, resoluentem, discutientem, antispasmodicam in variis morbis, quorum recensensus ex eius assertis petendi; qui et pro interno usu vel eius puluerem, vel olei aetherei aliquot guttulas commendat. Ne vero deficient vera experimenta, en exemplum tetani in virgine ex refrigerio contracti, qui per quatuor dies durauerat, sed gutta vna olei destillati per bihoria data, post decimum praebium sublatus est pedissequo largo sudore (GERHARD in *Diff. cit.* p. 13.); et aliud mali hysterici, quod eiusdem olei ope, iuncto suffimigio vterino, ex hac resina cessit (ID. *l. c.*).

Commendabile quoque est pro vernice alba, maxime nitida, et fere crySTALLINA (VAN DER BECK *l. c.*).

LOOK *Gummi*.

Hoc quoque sic dictum gummi vix alio fine in officinis seruatur, quam vt materiae medicae studio deditis praesto sit. De arbore, quae illud fundit, nihil constat. Quin ipsa patria mox Iaponia indicatur (BÜCHNERI et SEELMATTERI *Diff. de gummi-resinis Kikekunemalo, Look et Galda, p. 15.*), mox Africa (SPIELMAN. *Pharm. gener. p. 136. item Pharm. Würt. p. 126.*). Refert primo intuitu succinum. Est nempe durum, vt in superficie nihil deradi vnguibus possit, pellucidum, in flauedinem inclinans, mox pallidiorem, mox profundiorē, fracturae superficie splendida. Obtinet frustis multiformibus, subinde fere hemisphaericis et superficie conuexa, quasi lima rasa fuissent. Equidem nullum saporem acrem, amaricantem, vel aromaticum in eo sentio, quod tamen in dissertatione Büchneriana asseritur. Debilem resinofum odorem spirat. Stridet comminuta inter dentes, nec mihi lentescere sub masticando visum. Ardet illico, admotum candelaē, flamma lucida, simulque spumescendo liquatur inter halitus non ingratos, absque cineribus relictis. Oleum destillatum erogat, sed parca

parca quantitate, vt gummi libra dimidia scrupulum vnum modo eructet. Vncia eius vna continet extracti resinosi drachmas quinque; gummosi autem modo grana quindecim (BÜCHNER *l. c.* p. 16.): hinc resina iustius vocatur. Vtrique acrimonia adiudicatur.

Auctor dissertationis allegatae ex hisce iudiciis hariolatur virtutem multiplicem in chronicis morbis, resoluentem, aperientem, discutientem, depurantem, antispasmodicam; omnis documentis ipsa experientia suffultis. Pluries iteratur, temporibus applicatum odontalgiam et capitis dolores sanare.

Pharm. MYRRHA f. *Gummi* MYRRHAE.

Ex quam arbore petatur, etiamnum nos latet. Nec sitim exstinxit cl. BRUCE itinerario suo, quod vel hocce argumento magnam fui expectationem excitauerat, quum botanica descriptione accurata arboris et figura omne de hac re dissidium in futurum diremtum iri, spes summa obtinuerat. Verum repetiit modo iisdem verbis serius (*Travels to discover the source of the Nile*, 1790. vol. 5. p. 27.), quae iam multos annos antea (1775. in *Phil. Transact.* vol. 65. P. 1. p. 408.) legenda dederat, et nomine Sassa non delineauit (in *Travels*) arborem Myrrhae, sed aliam, cuius gummi ad augendum pondus Myrrhae addi fraude solet; de qua infra pluribus. Huic cl. peregrinatori multa historica momenta de myrrha debemus. Esse ex genere Mimosae, et quidem speciei, Acaciae verae propiori, suadent vnice folia, vtut mutilata, item cortex et spinae, quae in faccis, quibus includitur Myrrha, nonnunquam reperiuntur (BRUCE's *Travels*, vol. 5. p. 27.). Alio igitur peregrinatori relictum est, hancce lacunam supplere. Ex Mimosa esse, alii tamen prius subolfecerunt. DIOSCORIDES (*M. m. lib. 1. cap. 75.*) iam similem esse Aegyptiacae spinae edixit.

Συμμερα

Σμυρρα DIOSCORIDIS, THEOPHRASTI, GALENI.

Vox Myrrhae Arabicae originis est. Nostra Myrrha cum ista veterum eadem est. Et hodie ex iisdem regionibus petitur, scil. ex Arabiae felicitis orientali littore, et ea Abyssiniae regione prope mare rubrum sita, quae Troglodytia appellatur (Conf. DIOSC. cum BRUCE in *Phil. Transf. cit.*). Prout olim ita et hodie Myrrha Troglodytica s. Abyssinica Arabicae praefertur. Maxima prioris copia ex Massowa, insula exigua Abyssinica, transfertur; at in vniuersum tam exigua quantitas ob commercium gentis huius cum aliis infrequens foras venit, ut plerumque Arabica, in Chinam missa, acquiescere oporteat. Accedit, quod penuria eius sensim, ex usu quotidiano ligni arboris huius pro foco et operibus ligniariis, metuenda sit.

Integritas gummi huius ab aetate vigoreque arboris, item colligendi gummi modo, dependet. Ut optimum obtineatur, eligitur arbor iuuenis, muscoso, alioque aduentitiorum stirpium tegmine libera, et supra primos ramos crassiores securi vulnerant arborem mox post cessans tempus pluuiosum, et tres menses post Myrrha extillat. Myrrha, quae primo anno per hoc vulnus effluit, est

O 3

illa

illa primi prouentus, nec vnquam magna copia promanat. Succus, qui semel exundare afflueuit, per hanc plagam sponte fluere pergit quouis anno eodem tempore; sed pluuiæ tropicæ tantum for-
dium et aquæ insinuant plagæ, vt secundo anno arbor putredinem eo loco concipiat, et integritate gummi inferius sit priori, eiusdemque pretium ter-
tia parte vilius sit. Ita Myrrha ex vulneribus ra-
dici vicinis, et in truncis arborum vetustarum, se-
cundi gradus est, et subinde peioris indolis. Haec vulgo in Italicis officinis venalis est, tanquam pro-
ba; coloris ex rubro nigricantis, sordidi; solida et grauis, et mora pauxillum modo ponderis perdit, nec facile ab Arabica discernitur. Tertium et pessi-
mum genus est, quod colligitur ex vetustis plagis, olim grandæuis arboribus inflicis, vel quod dere-
lictum per totum annum adhaesit arbori; estque nigrum et terrei coloris ponderosum cum exiguo odore et amaritie. Indurescit Myrrha illico, post-
quam profluxerit, aëris attactu, nec in fluido statu remanet, etsi recentior facilius aqua soluitur (BRUCE l. c. p. 411.). Significat quoque DIOSCORIDES plu-
res Myrrhæ species, integritate et pretio discrepan-
tes et numerosiores dictis; sed difficile est discrimen ad dicta referre.

Myrrha

Myrrha recens, nec diu seruata, odorem spirat fortem, mucidum, oleosum, et in aquam proiecta globulos emittit oleosos in superficie. Hoc non tribuendum ipsi Myrrhae, sed pellibus caprinis butyro oblitis, in quas sub collectionem Myrrham induunt, et intra quas in nundinas eam transferunt. Ita volatiles partes Myrrhae recentis collectae seruantur, quae alias facile in iacturam ponderis, quidni et pretii, aufugerent (BRUCE *l. c. p. 412.*).

Commiscetur saepe Myrrha gummi quodam vero, ponderis augendi causa. Ita in regione Troglodytica, vbi arbor myrrhaefera crescit, alia arbor prodit, gummi cuiusdam saturate bruni ferax, Sassa dicta, et depicta a cl. BRUCE (*Travels vol. cit. duobus figuris ad p. 28.*), quae Mimosae species videtur. Valde probabile est, gummi hocce esse Opocarpium GALENI, quo ipso commisceri aliquando innuit Myrrham, licet venenatum pronunciet, quod quidem non verisimile est. Proxime venit hoc ad naturam gummi Tragacanthae, nempe intumescit aqua, vnde et additamentum hac nota detegi potest (ID.). Miscela eius quomodo facta fuerit, neque GALENUS, neque BRUCE exponit. Credidissimam semper solo additamento frustulorum fieri,

nisi DIOSCORIDES notasset, Myrrham adulterari gummi macerato aqua, in qua Myrrha maduerit, ac permisto. Haecce adulteratio aliam, quae in Belgio fit, in memoriam reuocat, nempe Myrrham gummi Ceraforum commisceri (FERBER *neue Beytr. zur Mineralgeschichte*, vol. 1. p. 366. not.). Iam intelligitur, vndenam aduenerint frustula ista dura, splendentia gummi Arabicum referentia, sapore et odore destituta, quae saepe intermixta reliquis verae Myrrhae, coloris profundioris, deprehendimus, et quae reiicere longe facilius est, quam si gummi verum impactum ipsi Myrrhae perpetuo esset. Bdelium additum pariter aliquando inter Myrrham conspectum est (LEWIS *Mat. med.* p. 391.). Memorant et alia additamenta, ad quae lucri cupiditas ansum dedit (Vid. CARTHEUS.). Cauendum vero, ne imponat aetas arboris vel gummi diuersa, de quibus differui, vel pinguedo obuoluens.

Genuina myrrha constat ex glebis variae magnitudinis et figurae, subinde nuce iuglande maioribus saepius minoribus, vel multiformibus, vel stalactitis instar, ex condensatis depluentibus guttis induratis, rubro brunis, subpellucidis, solidis, fragilibus, externa superficie inaequalibus; fractura subni-

subnitente. Specimina maiora interne subinde distinguuntur particulis albidis, quae vel maculas in fractura s. ungues, vel strias semicirculares referunt. Sponte fragrantem gratumque odorem, saporem vero intense amarum, pungentem, cum aromatis nonnullis vestigiis, edit. Masticata dentibus sensim adhaeret, dein plurimam partem salua solvitur, quae inde lactescit. Flammae admota, saltem in meis speciminibus, difficulter ardet cum flamma fuliginosa, strepitu, et relicto carbone griseo. Digestione calida cum aqua integre soluitur; sed prout refrigescit liquida, pars resinosae materiae fundum petit. Solutio aquosa colata profunde flauicat, sed turbida est. Extractum inde inspissatione paratum supra $\frac{2}{3}$ constituit, seruatque odorem saporemque Myrrhae (CARTHEUS. *l. c. p. 36.*). Spiritus vini tingitur Myrrha colore ex flauo rubicundo, dicto modo sensus feriens; inspissatione tincturae redundat extracti vncia dimidia, vnde patet, gummosas partes bene multas illi immixtas fuisse (*l. c. p. 37.*). Conferendo autem extractorum proportionem elucet, plus longe gummi, quam resinae, Myrrhae inesse. Insidet insuper illi oleum aethereum; aqua enim, in qua destillatur, non solum ascendit lactescens, sed oleum secum vehit,

O 5

partim

partim aquae innatans, partim fundum petens (HOFFMANN.); etenim ex optimae Myrrhae libra vna quidam olei drachmas duas (HOFFM. *Obs. phys. sel.* p. 20.), alius (NEUM. *Chymie*, vol. 2. P. 3. p. 381.) drachmas tres obtinuit. Alii pauciorē eius quantitatem modo elicuerunt, prout SPIELMANNUS (*Mat. med.* p. 221.), qui ex dicta quantitate aliquot modo guttas olei butyracei eruit, et cl. THIELBEIN (CRELL'S *neueste Entdeck. in der Chemie*, P. 11. p. 118.), qui vix grana quindecim olei aetherei, odoris Foeniculi, post aliquot hebdomades spissi, et rancidi, obtinuit. Oleo hocce separato, odor omnis Myrrhae perit.

Myrrha efficax antisepticum est, nam soluta in aqua ad minimum duodecies magis antisepticum est, quam sal marinum (PRINGLE *Obs. on the Diseases of the army*, p. XII.), quin sub alio experimento trigiesies (*l. c.* p. XVIII.). Integre ope aquae calcis soluitur, sicque commode variis in casibus aegris offertur.

Apud veteres potentia eius medica in magna existimatione fuit, eique vires adscripserunt, quarum quaedam vel hodie apud multos medicos celebrantur. Attamen et nostro tempore diuisos eos
tenet

tenet iudicium. Nec diffidendum, calidam et acrem eius naturam cautionem iniungere, si ea forma sumitur, qua omnes partes, quibus conflatur, iunctae exstant, vel iusto largius ingeritur. Ita ad drachmam dimidiam vel duos scrupulos ingesta, ingratum caloris sensum in ventriculo ciet, pulsus celerem reddit, et calorem per totum corpus dispergit (CULLEN *Treatise of the Mat. med.* vol. 2. p. 193.). In plethoricis igitur, cholericis, biliosis, haemorrhagiae opportunis, grauidis, febrientibus, inflammatione praesente, concedi nequit. Locum vero habet in flacciditate fibrarum, stimulo suo et resolvente vi; tenaces humores attenuat, et obstructions resecat. Quibusdam praeterea casibus antiputredinosa sua virtute iuuat.

Modica eius quantitas cibi appetitum auget, et digestionem et assimilationem promouet. Tantum tribuit beneficae eius in primas vias virtuti CARTHEUSERUS (*l. c.* p. 43.), ut nullum agnoscat Myrrha in hac re superius remedium, laudemque exemplo hypochondriaci confirmat.

Pectoris affectionibus chronicis, ut tussi inueteratae, asthmatis, dicauit eam vetustas. Accessit serioribus temporibus fiducia quorundam in hecticis,

a cau-

a causa pulmonali et exulcerationibus pulmonum; item in aliis. In diagnosi horum morborum quum labi facile sit, et gradus eorum varii, naturaque ipsius aegri diuersa, non vni tramiti insistere concedat: non mirum, de salubritate huius disputari valdopere. Suasu CARTHEUSERI (*l. c. pag. 50. sq.*) vsus est Myrrha creberrime manducata vir quidam litteratus, ad phthisin ex hereditate proclinis, et respiratione difficili, cum tussi mox sicca mox falsa et mucosa stipata, dein haemoptysi correptus, et phthisi proximus, eo successu, vt hac sola, in connubio probae diaetae, valetudinem recuperaret; quo in casu et aliis similibus, quibus hic medicus illam exhibuit, ob restauratum tonum partium solidarum, nominatim pulmonum, effectum suum exferere visa est. In Anglia pluribus medicis celebrati nominis accepta in tabificis morbis medela est. Displicet mihi connubium Myrrhae et spermatis ceti, diu in nosocomio Guy vsitatum (*Vid. SAUNDERS in nota ad SIMMONS's Pract. Observ. on the treatment of consumptions, p. 38.*); nec mixturae Myrrhae cum nitro et vitriolo martis, vel similes, Myrrham continentes, quibus indulsit cl. GRIFFITH (*Observ. on the cure of hectic and slow Fevers, and the pulmonary consumption, Lond. 1776.*), quibus multi
in

in Anglia subscribunt, censura sua caruerunt (V. SAUNDERS l. c. PAULIZKY *medicin. pract. Beobacht.* 2. *Samml.* p. 111.). Placet tamen Myrrha cl. SAUNDERS ex saepissime repetita experientia, in hecticis febribus ex debilitate, in quibus pulsus debilis et celer, et aeger valde irritabilis est; cui tribui adiudicat hecticam puerperarum; item in aliis hecticis, quae virium prostrationem comitem habent, et praeternaturalem calorem cutis absque violenta febris accessione; item in iis, quae ex apparente resorptione puris ulcerum mali moris, amputatorum membrorum &c. exortae sunt, in quibus ex usu interno Myrrhae pus correctum fuit. Facile concipitur, quod ille, haemoptysi incidente, vel sub inflammatoria periodo pulmonalium morborum, concedi non potuerit, attamen suppuratione et periodo debilitatis iam praesente conducere, iste putat; in vera phthisi autem rarissime succedere vidit, et in multis omittere Myrrham coactus fuit, et ad tutiora transgredi. Cl. REID (*Essay on the nature and cure of the Phthisis pulmonalis*, ed. 2. p. 211.), qui aliquando Myrrham probo euentu in affectionibus pulmonum obtulit, negat tamen, in confirmata hectica leuamen vllum afferre, indeque potius symptomata augeri, prout in qualibet inflammatoria affectione; condu-

conducere aliquando in hoc malo tonica sua virtute, quam in primis viis exferit; et in magna infirmitate et languore infusum Myrrhae cum aqua calcis factum commendat. Multum extracto aquoso ad drachmam vnam cum sacchari albi vncia dimidia vel integra trito, in phthisi pulmonali tam propria, quam aliorum, quibus praecepit, tribuit LÖSEKE (*Abhandl. der auserles. Arzneymittel*, ed. 3. p. 404.), licet peculiaria momenta non determinet. Et cl. FRITZE (*Mediz. Annalen*, vol. 1. p. 212.) eo tantum studio illam exhibet, quo inflammatio pulmonum in suppurationem transit, pulsu non celeri, absente tussi et haemoptysi, plerumque admixtam decocto lichenis Islandici. Negari enim nequit, gummosum extractum minori gradu calefacere, quam Myrrham integram, vel essentiam; ut tamen memineris, nec istud destitui omnibus resinosis et oleosis particulis. Excludere videtur ill. CULLEN (*l. c.* p. 194.) Myrrham omnino ab haemica et phthifica febre, metuens calidam eius naturam, et profitetur, nunquam beneficium inde percepisse, saepe autem manifestum damnum.

Inter emmenagoga multorum consensu potiorrem aliquem locum sibi vindicat, ita ut sub horum capite

capite in libris, qui medicamenta secundum vires dispartunt, plerumque comprehendatur. In flacciditate fibrarum stimulo suo, et pituitosa diathesi vi sua roborante aliquando in menstruis ciendis valet. Vix vero potentiam aliquam peculiarem ad vterinas vias sanguinem determinandi habet (Conf. CULLEN *l. c.* p. 193.). De usu in lochiis idem sentiendum est.

In febre alba SYDENHAMI s. chlorosi conducit saepe connubium eius cum martialibus, et subinde Myrrha cum successu usurpatur doloribus acutis tenerarum foeminarum, vago interuallo redeuntibus; cuius census sunt cephalalgia, affectiones musculorum, rheumatismos simulantes apud hystericas (SAUNDERS apud SIMMONS *l. c.*).

Ulcera sanationem adiuuat saepe egregie. Constitit id in aliquot empyicis post paracentesi pectoris, essentia Myrrhae iniecta; item in suppuratione hepatis ex lapsu, eadem medicina adhibita (SCHLICHTING in *Act. nat. curios.* vol. 6. p. 115.). Vlcus ex bombardae explosione in manu natum immorigerum valdeque foetens, dilutiori essentia applicata coaluit; virum autem correptum vlcere renis dextro cum lotio pus fundente, Myrrha vel
masticata,

masticata, vel cum melle Rosarum in electuarium redacta, curauit. (CARTHEUS. *l. c. p. 49.*). Insupergitur etiam pulvis eius vlceribus cariosis, putridis, quin gangraena affectis. Magni in hisce casibus facienda est eius depurandi vlcus et putredinem refrænandi vis; nocet vero aliquando stimulo suo.

Pluribus exemplis iam significauit, qua ratione tam interne quam externe administrari queat. Sed iunctim proponendi diuersi eam adhibendi modi, quorum haud pauci intra praeparata locum habent. Simplicissima ratio haec est, quod ore teneatur, nec alia pars deglutiatur, quam quae salina solvatur, reliquum solutioni resistens exspuatur. Sic, praeter indissolubilem terram, et resinae bona pars, quae irritat et calefacit, segregatur. Eundem finem extracti aquosi praeparatio habet, quod Myrrha longe mitius est. Pulveres, solutiones, pilulae, trochisci sub vario connubio, quod scopum promouet, parari possunt. Praeter solutionem Myrrhae in aqua calcis, placet quibusdam solutio in cereuisia saturata (Vid. BERNHARD *chem. Erfahr. p. 284. sq.*).

PRAEPARATA

PRAEPARATA ET COMPOSITA.

ESSENTIA MYRRHAE *Pharm. Würt. p. 83.* Ex Myrrha digesta spiritu vini. Valde calida; hinc interno vsui non opportuna. Externi varia supra documenta adfuerunt, quae tamen cautionem superfluum non reddunt. Ne spiritus irritet, e re est, eius supra dimidium antea euaporare. Confert roborando in vlceribus nimis suppurantibus, item in vulneribus partium neruofarum et aponeuroticarum.

ESSENTIA MYRRHAE ALCALISATA *l. c. p. 83.* Praeter aquosum et spirituofum menstruum et alcali adhibetur. Ob alcalini stimulum nonnisi in putridis lardosisque vlceribus locum habet.

EXTRACTVM MYRRHAE AQVOSVM *Ph. W. p. 93.* Ibi paratur ope Liquoris nitri fixi; vnde et multum resinae contineat, necesse est. Magis placet praeparatio *Ph. Brunsv. p. 255.*, quae alcali omittit, hinc ea extractum a resina magis liberatum existat.

ELAEOSACCHARVM MYRRHAE *Ph. Brunsv. p. 213.* Ex extracto dicto et saccharo.

OLEVM SEV LIQVOR MYRRHAE PER DELIQVIVM *Ph. W. p. 126.* Soluitur pars Myrrhae, illam ouo
Appar. medic. Vol. VI. P ad

ad duritiem cocto et discisso, postquam vitellus ex-
 emtus fuerit, immittendo. In putredinem valde
 proclive est; hinc servari diu non potest. Fissuras
 labiorum et papillarum et oedematofarum partium
 consolidat, et vlcera abstergit sanatque. Cutem
 quoque splendidum reddit cosmeticofu.

OLEVM MYRRHAE DESTILLATVM. A FR. HOFF-
 MANNO *l. c. p. 20.* magni fit. Saccharo exceptum
 elaeofaccharum praebet, ex eius iudicio balsamicum
 et pectorale, in commodo liquido contra chronica
 pectoris vitia, in tussi inueterata, asthma humido,
 eximium. Casus sine dubio et naturae diuersae
 cautionem iniungunt.

TROCHISCI DE MYRRHA; ELIXIRIA PROPRIETA-
 TIS; ELIXIR APERITIVUM CLAUDERI; ELIXIR BAL-
 SAMICVM SPIRITVOSVM HOFFM.; ELIXIR PECTORALE
 WEDELII; FLORES SVLPVRIS COMPOSITI; PILVLAE
 POLYCHRESTAE BALSAMICAE; PVLVIS DENTIFRICIVS;
 VNGVENTVM DIGESTIVVM; EMPLASTRVN DE BACCIS
 LAVRI et sexcenta alia largae saepe compositionis
officin. Germ. Myrrham recipiunt.

ELECTVARIVM PRO DENTIBVS EHRENREICHII IN
 ROSENSTEINII *Hus- och Rescapoteque*, p. 100. R Pulv.
 Myrrhae

Myrrhae ℥ij Coccinell. ℥β Spirit. vin. rectific. ℥j
 Digestione F. Tinctura saturatissima; coletur. Hu-
 ius tinct. ℥iij add. Oxym. e Crem. tart. ℥j Ol. de-
 still. Cinnam. gtt. xx Caieput gtt. x. M. D. In-
 comparabile illud ROSENSTEINIUS vocat pro conser-
 vandis gingivis; scil. pauxillum eius mane illis il-
 linatur, et remaneat per tria ad quatuor minuta
 pr. vel spongia madida exceptum affricetur gingi-
 vis et dentibus, dein abluendum aqua, cuius li-
 brae vni additum cochleare spiritus vini, et salis
 ammoniaci drachma dimidia. Hoc etiam halitum
 oris foetidum nonnihil corrigit, vt tamen vera eius
 causa negligenda non sit.

26.

Pharm. OLAMPI Gummi.

Mihi ne aspectu quidem cognitum est. *Pharmacopoea Würt. p. 127.* illud catalogo suo inferuit, ex quo, quae de eo narrat VOGELIUS (*Mat. med. p. 318.*), exscripta sunt. Mihi non aliud iam suppetit negotium, dum SPIELMANNUM (*Pharm. gener. p. 156.*), qui plenius paullo de eo agit, ducem sequor. "Prostat, inquit, in frustis minoribus extus griseis, intus splendidis, subdiaphanis, fuscis; friabile est, tritu dentium non lentescit, insipidum, inodorum, aqua non solubile, calore non liquendum; flammae admotum ardet, suauemque odorem resinofum spirat. Ex America aduehi fama est. Incongrue gummi arabico aequiparatur."

27.

27.

Pharm. RESINA LVTEA NOVI BELGII.

Ita significo succum concretum luteum, in novo Belgio maris australis, et nominatim in Noua Wallia australi (New South Wales) obuium, qui in expeditione inclyta Gubernatoris ARTHUR PHILLIP ad Botany-bay et portum Jackson beneficium sese exhibuit.

Fundit illum arbor humilis, foliis gramineis trunco suffultis, ex quorum centro scapus emergit simplicissimus pedum duodecim vel quatuordecim, spica terminali ouato oblonga. Descripta paucis hisce et depicta, reperitur sub nomine *Yellow Gum-plant* in *Voyage of Governor PHILLIP to Botany bay* 1789. p. 60. cum *tab. 3.* et alia *tab. 11.*, quae inscribitur: *View of a Hut in new South Wales* (Conf. etiam JOHN WHITE's *Journal of a Voyage to New South Wales* 1790. Götting. *Anzeigen* 1791. n. 6. p. 52.).

Ex scapis parant vulgo inquilini hastas suas. Succus iste sub trunco ex terra effoditur, nec ex arbore ipsa colligitur, et coniectura fert, eundem esse, quem TASMAN vocat *Gum lac of the ground* (V. PHILLIP's *Voyage.*).

P 3

Refi-

Resinosae naturae est, nam plane non aqua soluitur, et Gummi guttae primo aspectu refert, sed non inquinat. In dysenteria efficaciam suam aduenis istis Anglis comprobauit, licet debiliori vi, quam alia resina eius regionis, rubra, sanguinem draconis mentiens (*l. c.*). Londini postea a cl. BLANE, medico Nosocomii St. Thomae, crebra cum ea in profluuiis aluinis pertinacibus experimenta capta sunt; nec caruerunt successu maxime conspicuo (*Voyage cit. p. 294.*).

28.

Pharm. RACKASIRA Balsamum.

In cucurbitis ex India afferri traditur (SPIELM. *Pharm. gener. p. 176.*). Equidem modo possideo eius glebas planas. Est subpellucidum luteo brunum, frigore fragile, sed calore modico emollitur; hinc inter digitos in placitas formas compingi potest, et dentibus masticando adhaeret. Sapor debilis amarus. Solidum nullum odorem spirat; aut emollitum, vel accensum, grate balsamicum ad Tolutanum nonnihil accedens. Resina merito habetur. — Sunt, qui coniiciunt, esse balsamum factitium, et forte paratum ad imitationem Balsami Commendatoris (RIEGER *Introductio in notit. rer. natural. tom. 2. p. 87.*).

Ex hodierna praxi medica nihil de eius virtutibus suppetit dicere. Est, qui illud Copaiuae balsamo praetulit, et vna alteraue dosi gonorrhoeam sanare affirmavit (SCHENDO VAN DER BECK in *Act. nat. curios. vol. 1. Append. p. 123.*) Quousque locus eiusmodi balsamicis in hocce effluvio sit, alibi (Capp. de Terebinthina, balsamo Copaiuae) indicaui. Hoc vero balsamum vel nomine paucissimis medicis notum est.

Pharm. SAGAPENVUM f. SAGAPENI Gummi.

De stirpe huius gummi id modo nouimus, quod ad umbellatas pertineat. Saltem semina, quae frequenter immixta cernuntur, et licet saepius confecta compareant, tamen hinc inde integra sunt, id suadent. Nimirum ouata reperio, complanata, marginata, striata, magnitudine fere seminis Heraclei Sphondylii. Ex Alexandria et Persia transfertur.

Graecis notum fuit, et a DIOSCORIDE adscriptum plantae ferulaceae.

Specimina, quae coram habeo, diffformes massas repraesentant, coagmentatas ex glebis multiplicis coloris, albidi, vel rubicundi, vel saturate viridis, et magnitudinis diuersae, mox magis mox minus pellucidas, quibus festucae multae lignosae vel fragmenta feminum, seu semina integra impacta sunt. Vnde concludi potest, hasce particulas olim distinctas, dum gummi adhuc molle esset, accedente compressione qualicunque, in vnum corpus leuiori nexu coiuisse. Glebas istas mox duriores et fere fragiles, mox molliores instar cerae, inuenio.

inuenio. Lego et subinde obtinere frustulis minoribus distinctis, homogeneis, rubris. Et hoc quidem selectum et purius censendum. Hoc mollescit calore, et durius euadit frigore. Bdellio adiecto Sagapenum aliquando corrumpitur.

Odor Sagapeni fortis, ingratus, alliaceus, illi, quem assa foetida spirat, non valde dissimilis, fapor eius non adeo tamen nauseosus est, ceterum amaricans, calorisque et acrimoniae sensu linguam vellicans. Ructus quoque alliaceos post se trahit. Sub masticatione dentibus adhaeret, emollescit, albescit, deliquescit. Igne facile accenditur, ardetque flamma fuliginosa, remanente carbone nigro. Etiam hoc ex resina gummiue commixtis constat. Resina praeualet; nam ex Sagapeni vncia vna eliciuntur extracti resinosi primi drachmae quinque cum granis sex; ex eadem quantitate autem extracti gummosi primi drachmae modo duae cum scrupulis duobus et dimidio (NEUMAN. *Chymie*, vol. 2. P. 3. p. 33.). Vtrumque extractum et odore et sapore debilius est ipso Sagapeno. Destillatione cum aqua etiam oleum aethereum emittit. Lactescit aqua, qua soluitur.

Propius venit ad naturam *Assae foetidae*, et in virtutibus istius diiudicandis pariter tam ad odoras partes, quibus nervos afficit, quam ad resolvendi potentiam. respiciendum est. Hodie rarius praecipitur, nec, si aliorum vestigiis modo insistas, documenta efficaciae, nisi ex mixtis, depromi possunt. Arabes inter purgantia referunt, id quod de largiori modo copia locum habet. Quidni vero illud reponamus inter antispasmodica efficaciora, et ea, quae pituitam alicubi collectam, et obstruenda vasa referant. Inter haec commemoranda seorsim eius *menstrua* referendi facultas. Extrinsecus quoque emplastri forma tumoribus frigidis applicatur, et in iis, quae suppurationem desiderant, maturationem adiuuat.

PRAEPARATA ET COMPOSITA.

PILVLAE DEOBSRVENTES CVM GUMMATIBVS
Ph. Brunsv. p. 298. PILVLAE FOETIDAE *Ph. Würt.*
p. 69. VNGVENTVM FVSCVM *l. c.* EMPLASTRV
 MAGNETICVM *l. c.* &c. illud continent. Sed quis
 diiudicabit vires singulorum in tanta farragine?